

Konu: **Bilim**

Yazı: **18**

Bilgi Kuvvettir

Doç. Dr. Haluk Berkmen

Varlık hakkında bir hayli söz ettikten sonra biraz da "**bilgi nedir?**" sorusuna yönelelim. Çünkü varlık ile bilgi birlikte ele alınmaları gerekir. Eski düşünürlerden bu yana ontoloji (varlık bilimi) ile epistemoloji (bilgi bilimi) üzerine uzun uzun düşünülüp, yorumlar yapılmıştır. Örneğin, **Eflatun** (M.Ö 428-347) bilginin üretilmediğine, "idea" adını verdiği kavramların **keşf edildiklerine** inanırdı. Genelde bilginin varlıktan ayrı olduğu ve bilinç tarafından üretildiği iddia edilir. Oysaki **bilgi varlığın düzenlenmesi sonucu oluşur**. Yani herhangi bir karmaşık yapı düzene girdiğinde bilgi sahibi olmuş olur. Bu ifadenin tersi de doğrudur. Bilgi sayesinde herhangi bir karmaşık yapı düzene girer. Fakat öncelikle bilgi nasıl oluşur? Sorusuna yanıt arayalım.

Bilgiyi bilinçle ilişkilendirmek onu varlıktan soyutlayıp koparmak anlamına gelir. Sadece canlılarda değil, cansız varlıklarda da bilgi birikimi olur. Örneğin, bir kitaba yazılmış bilgi insan tarafından yazılmış olsa bile, artık yazan insana ait değildir. O bilgi her isteyen ulaşım kullanabileceği bir tür enerjidir. Kitapta durduğu sürece pasif (edilgen), okunup kullanılmaya başlandığında ise aktif (etken) bir enerjiye dönüşür. "Kitaba dökülmüş bilgi insan bilgisinin kayıt altına alınmış şeklidir", diyebilirsiniz. Ama kayıt altına alındığı andan itibaren artık o insandan bağımsız, insanlığın malı olmuştur. "İnsanlık" kavramında somut insan topluluğundan daha derin soyut bir anlam gizlidir.

Bilgi için "madde ile etkileşim onu düzenleyen bir tür enerji" diyebiliriz. İnsan zihninde veya herhangi bir ortamda (kitap, bilgisayar belleği gibi) durduğu sürece edilgen (**potansiyel**), nesnelere değiştirdiği ve onları daha düzenli hale getirdiği andan itibaren etken (**kinetik**) bir enerjidir. Bildiğimiz madde de aynı özelliklere sahip olduğuna göre madde = enerji = bilgi olmaktadır. Şu halde madde (nesne) bilgi ile eşdeğerdir. Daha doğrusu her var olan nesnelere topluluğu, canlı veya cansız, bilgi içerir. İnsanların yaptığı da bu bilgiyi kullanmasını öğrenmekten başka bir şey değildir. Sokrates ve onun öğrencisi Platon'un dediği gibi, biz bilgiyi üretmiyor sadece nesnelere gizli olan bilgiyi açığa çıkarıyor, bir bakıma keşfediyoruz.

Bilginin etken olduğunu varlığa getirdiği düzenli yapıdan anlarız. İnsanlar bilgi ile silah da üretirler. Bu silahlarla diğer insanlara ve çevreye zarar verip düzen yerine karmaşa da getirebilirler. Fakat hiçbir savaş sonsuz değildir. Bir süre sonra sona erdiğinde yeni bir düzenli sistem oluşur. Bu durum yağmurun ve fırtınanın

ardından bitkilerin yeşermesine benzer. Düzenin oluşması için önce düzensiz bir durumun var olması, yani kaosun oluşması ve ardından kozmosun ortaya çıkması gerekir.

Takyon Evren modelinde bilgiyi "taşıyıp" düzenli yapıların oluşmasını sağlıyorlar. Takyonlar bu bilgiyi nerden getiriyorlar? Elbette ki kendi düzenli evrenlerinden. Peki ama bu düzenli evren nasıl oluştu? Bizim ışık-altı evrenin düzensizliğinden. Çünkü, düzensizlik olmasa düzen tanımlanamaz, düzen olmasa düzensizlik tanımlanamaz. Demek ki bizim evrenimiz Takyon evrene muhtaçtır, Takyon evren de bizimkine muhtaçtır. Bu iki evren iç-içe olup birbirlerinin arka-zeminini (varlık nedenini) oluştururlar.

Haberleşme kuramına Enformasyon kuramı da denir. Bu sözcükte in-formation iç-oluşum veya **iç-şekillendirme** anlamı bulunur. Yani "haberleşme" denince düzenli bir dönüşümle içsel şekillendirme anlaşılmalıdır. Bu şekillendirilmiş yapıyı da ölçebilmek için Entropi kavramı, daha doğrusu tersi olan Neg-entropi kavramı kullanılır. Neg-entropi, Entropinin ters işaretlisi, **Negatif Entropi** demektir. Nasıl ki Entropi düzensizliğin ölçüsü ise, Neg-entropi de düzenin ölçüsüdür. Sistem dengeli bir yapıya dönüştüğünde Entropi ile Negentropi birbirlerine eşittir. Sistem hareket halinde iken biri azalırken diğeri artar. Yani, Negentropi ile Entropinin toplamı sabittir. Bu ifadenin bilinen şekli **Enerji korunumu** yasasıdır.

Fakat "sistem" sözü geçtiğine göre tek bir parçacıktan veya dalgadan söz etmiyorum. Bir parçacıklar küme'sinden veya bir dalga paketinden söz ediyorum. Demek ki bilginin oluşması için en az iki nesne olması gerekir. Çünkü haberleşme en az iki nesne arasında gerçekleşir. İki nesnenin düzenli bir yapıya dönüşmesi için birbirlerine doğru yaklaşıp bir bütün oluşturmaları gerekir ki bu duruma biz "korole" (uyumlu) diyoruz. Ama bunun için de aralarında bir haberleşme bağının oluşması gerekir. İşte bu bağı oluşturan ışıktan hızlı hareket eden Takyonlardır.

Bu haberleşme bağının fizikteki tanımına "kuvvet" denir. Demek ki bilgi aynı zamanda kuvvettir. Bağ kurulduğu andan itibaren bilgi alış-verişi oluşur. Bilgi aktaran Takyonlar kuvvet de aktardıklarından Bozon olmaları gerekir (Bkz. 14- Standart Parçacık Modeli). Bilgi aktaran Takyonlar kuvvet de aktardıkları için evrende düzenli yapılar ortaya çıkmaktadır. Modern fizik kuramlarında varsayılan ve genel kabul gören dört temel kuvvet yerine, Takyonlardan türeyen tek bir kuvvetle ilgilenmek hem daha pratik hem de daha kolaydır.